

بررسی ارتباط حجم اقلام تعهدی اختیاری و بهره وری مدیریتی در شرکتها

سعید رجبی^۱

محمد رضا عبدلی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۲۸ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۶/۱۰

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط حجم اقلام تعهدی اختیاری و بهره وری مدیریتی در شرکتها می باشد؛ دوره زمانی تحقیق از سال ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۶ بوده است. تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ شیوهی جمع آوری داده ها از نوع تحقیقات نیمه تجربی بوده و همچنین شیوه پژوهش به صورت همبستگی می باشد. با اعمال محدودیت ها تعداد ۱۲۷ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و نتیجه آزمون فرضیه نشان داد که با توجه به اینکه سطح معناداری کمتر از ۵ درصد بود حجم اقلام تعهدی اختیاری و بهره وری مدیریتی در شرکتها مؤثر می باشد.

واژگان کلیدی

حجم اقلام تعهدی، بهره وری مدیریتی، سود

^۱ کارشناسی ارشد حسابداری، گروه حسابداری، موسسه غیرانتفاعی شاهرود، ایران. Email: saeed.rajabi1@gmail.com

^۲ دانشیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، شاهرود، ایران. Email: mra830@yahoo.com

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه

اهداف حسابداری و گزارشگری مالی بیشتر برخاسته از نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کننده‌گان برون سازمانی است. هدف اصلی گزارشگری مالی بیان وضعیت مالی و عملکرد واحد تجاری برای اشخاص بیرون از واحد تجاری جهت کمک به آنها در اتخاذ تصمیمات مالی است. ابزار اصلی انتقال اطلاعات به اشخاص مذکور، صورت‌های مالی اساسی و یادداشت‌های پیوست این صورت‌ها است که محصول نهایی فرآیند حسابداری و گزارشگری مالی محسوب می‌شود. (دیلمی و همکاران ۱۳۹۷)

صورت سود و زیان به عنوان مبنایی برای تصمیمات سرمایه‌گذاری و سایر تصمیمات محسوب می‌شود. اندازه‌گیری سود دوره‌ی مالی همیشه یکی از چالش‌های پیش روی تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری بوده است. سرمایه‌گذاران برای ارزیابی سود آتی و دورنمای جریان‌های نقدی شرکت و همچنین ارزیابی جریان‌های نقدی آتی که از طریق سود سهام و افزایش قیمت سهام عاید آنها خواهد شد، بر اطلاعات سود گزارش شده تأکید فراوانی دارد؛ اما از آنجا که سود گزارش شده دارای دو بخش تعهدی و نقدی است و با توجه به اینکه احتمال دارد مدیریت برای رسیدن به اهداف خود بخش تعهدی و در نتیجه سود را دستکاری کند، بنابراین بجای اینکه فقط به کمیت سود به عنوان یک رقم توجه شود باید به کیفیت آن نیز توجه شود. تحقیقات زیادی تا کنون در زمینه کیفیت سود انجام شده است اما بررسی این موضوع که توانایی‌های مدیران چه تاثیری بر روی کیفیت سود گزارش شده خواهد داشت مورد توجه محققین قرار نگرفته است که در این تحقیق به بررسی این موضوع پرداخته می‌شود.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

نقش اصلی اطلاعات حسابداری در بازارهای مالی فراهم کردن زمینه‌های لازم برای تخصیص بهینه‌ی منابع است. در پی رسوایی‌های مالی اخیر، اطمینان و اعتماد سرمایه‌گذاران به سیستم گزارش‌گری مالی ضعیف شده و کیفیت سود به عنوان یک عامل مهم در تعیین اعتبار و قابلیت اعتماد ارقام گزارش شده پدیدار گشت. در نتیجه، تعیین کیفیت اطلاعات حسابداری و نتایج حاصل از آن، مورد علاقه‌ی سرمایه‌گذاران، مدیران، قانون‌گذاران و تدوین‌کنندگان استانداردها است. تحلیل‌گران مالی، مدیران و سرمایه‌گذاران در سال‌های اخیر به گزارش سودآوری شرکت‌ها توجه زیادی داشته‌اند. مدیران علاقه‌مند به حفظ رشد سود هستند زیرا پاداش آنان اغلب به سود شرکت وابسته است. سود حسابداری و اجزای آن از جمله اطلاعاتی محسوب می‌شود که در هنگام تصمیم‌گیری توسط افراد در نظر گرفته می‌شود. سود حسابداری مبتنی بر ارقام تعهدی از نظر بسیاری از استفاده‌کنندگان اطلاعات صورت‌های مالی، ابزاری برای سنجش عملکرد شرکت‌ها محسوب می‌شود. منظور از ارزیابی عملکرد شرکت‌ها ارزیابی کلی وضعیت مالی و نتایج عملیات برای تصمیم‌گیری‌های منطقی است. (ولیان و حسن ملکی ۱۳۹۶)

سهام‌داران که مهم‌ترین گروه استفاده‌کنندگان اطلاعات صورت‌های مالی هستند منافع خود را در اطلاعات سود جستجو می‌کنند. سود حسابداری نشانه‌ای است که موجب تغییر باورها و رفتار سرمایه‌گذاران می‌شود. کیفیت سود می‌تواند در گزارش‌گری مالی اطمینان سرمایه‌گذاران را در بازارهای مالی تحت تاثیر قرار دهد. از عوامل مهم مؤثر در کیفیت سود می‌توان به روش‌های متعدد حسابداری، نارسایی‌های موجود در فرآیند برآوردها و پیش‌بینی‌ها، اختیار عمل مدیران و تاثیرپذیری سود از مبانی گزارش‌گری و صلاح‌دید مدیران اشاره کرد. عبارت کیفیت سود به توانایی مدیران در استفاده از اقلام اختیاری در اندازه‌گیری و گزارش‌گری سود اشاره دارد. اقلام اختیاری ممکن است شامل انتخاب از بین اصول یا استانداردهای حسابداری و به کارگیری برآوردها و زمان‌بندی معاملات برای شناسایی اقلام غیرعادی در سود باشد. در طول سه دهه اخیر بحث کیفیت سود مورد توجه خاص پژوهشگران قرار گرفته و تلاش بر این بوده است که با دست یافتن به یک روش منطقی و معتبر، کیفیت سود مورد ارزیابی قرار گرفته و عوامل تاثیرگذار بر آن شناسایی شود (دسای و همکاران، ۲۰۱۷).^۱

کیفیت سود زمانی مطرح می‌شود که تحلیل‌گران مالی تعیین کنند تا چه میزان سود گزارش شده، منعکس‌کننده‌ی سود واقعی است. برداشت عموم سرمایه‌گذاران از مفهوم سود واقعی، سود حاصل از عملیات عادی است که قابل تکرار در سال‌های مالی آینده و ایجاد‌کننده جریان‌های نقدی است. در این تحقیق به بررسی رابطه بین کیفیت سود و توانایی مدیران پرداخته شده است. انتظار می‌رود، مدیرانی که دارای توانایی‌های بیشتری می‌باشند از تصمیمات و قضاوت‌های بهتری برخوردار هستند و این امر منجر به بالارفتن کیفیت سود شرکت‌ها خواهد شد.

مهرانی و دیگران (۱۳۹۳) رابطه بین کیفیت سود، هموارسازی سود و ریسک سهام را بررسی کردند. در این پژوهش به مطالعه رابطه بین کیفیت سود، هموارسازی سود و ریسک سهام با استفاده از اطلاعات نمونه‌ای از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که به روش غربالگری در طی دوره ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۰ انتخاب شده‌اند، پرداخته شده است و این مساله مورد بررسی قرار گرفت که وضعیت ریسک شرکت‌هایی که سودهای با کیفیت خود را هموار می‌کنند، چگونه است. از روش پنل دیتا برای برآورد مدل پژوهش و آزمون فرضیات پژوهش استفاده شده است. نتایج بیانگر این است که ضریب همبستگی بین شاخص کیفیت سود و ریسک سهام نشان از وجود رابطه منفی و معنادار بین کیفیت سود و ریسک سهام است. از سوی دیگر ضریب همبستگی بین شاخص هموارسازی سود و ریسک سهام نشان از وجود رابطه مثبت و معنادار بین شاخص هموارسازی سود و ریسک سهام است. همچنین ریسک شرکت‌هایی که سودهای با کیفیت خود را هموار می‌نمایند، بیش از شرکت‌هایی است که سودهای بی کیفیت خود را هموار می‌کنند.

دستگیر و دیگران (سال ۱۳۹۵) تحقیقی با عنوان رابطه بین کیفیت سود (پراکندگی سود) و بازده سهام انجام دادند. تحلیل داده‌های گردآوری شده در این پژوهش با استفاده از روشهای رگرسیون و آزمون معناداری t انجام شد. سپس فرضیه‌های پژوهش مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج حاصل بررسی ۲۸۵ شرکت عضو نمونه نشان داد که بین پراکندگی

¹ Desai et al

سود جاری و بازده سهام جاری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در نتیجه فرضیه اول مبنی بر وجود رابطه معنادار بین پراکندگی سود جاری و بازده سهام جاری پذیرفته و فرضیه دوم مبنی بر وجود رابطه معنادار بین پراکندگی سود آتی و بازده سهام جاری رد می‌شود.

۳. فرضیه های پژوهش

فرضیه اول: میزان توانایی مدیران شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

فرضیه دوم: میزان مشارکت مدیران در سرمایه شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

فرضیه سوم: نوع تخصص مالی اعضای هیات مدیره شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

فرضیه چهارم: میزان استقلال و بی‌طرفی اعضای هیات مدیره شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

فرضیه پنجم: دوگانگی وظیفه مدیر عامل شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد

۴. روش پژوهش

پژوهش از لحاظ هدف جزء پژوهش‌های کاربردی است. همچنین شیوه پژوهش به صورت همبستگی می‌باشد. انجام پژوهش در چارچوب استدلال‌ات قیاسی - استقرایی است، بدین معنی که پیشینه و چهارچوب نظری آن از طریق مطالعات کتابخانه‌ای، اینترنت و مقالات به صورت قیاسی و جمع‌آوری اطلاعات برای اثبات یا رد فرضیات به شکل استقرایی می‌باشد.

۵. جامعه و نمونه آماری و دوره زمانی پژوهش

از آنجا که پذیرفته شدن شرکتها و ادامه حضور آنها در بورس اوراق بهادار، مستلزم ارائه و در دسترس عموم قراردادن اطلاعاتی است که در مطالعات عملکرد شرکت‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین آسانترین و مطمئن‌ترین منبع اطلاعاتی در این مورد، اطلاعات شرکت‌ها در سازمان بورس اوراق بهادار است. از این رو جامعه آماری اولیه پژوهش از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تشکیل شده است.

در این تحقیق، برای انتخاب نمونه، از روش غربالگری استفاده شده است. بدین صورت که نخست تمام شرکت‌هایی که می‌توانستند در نمونه‌گیری شرکت کنند، انتخاب شدند، سپس از بین کلیه شرکت‌های موجود، شرکت‌هایی که واجد هر یک از شرایط زیر نیستند، حذف شده و در نهایت کلیه شرکت‌های باقی مانده برای انجام آزمون انتخاب شده‌اند.

کلیه شرکت‌های باقی مانده برای انجام آزمون بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

(۱) سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفند ماه هر سال باشد.

(۲) در طی دوره زمانی تحقیق نماد معاملاتی آن در بورس توقف زمانی بیش از چهار ماه نداشته باشد.

(۳) در طی دوره زمانی تحقیق تغییر سال مالی نداده باشد.

(۴) شرکت سرمایه‌گذاری و یا واسطه‌گری مالی شامل بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری نباشد.

- (۵) در دوره زمانی تحقیق زیان ده نباشد و در زمره شرکت های سودآور باشد.
- (۶) گزارش حسابرس مستقل نسبت به صورتهای مالی آن مقبول یا مشروط (محدودیت در رسیدگی یا عدم توافق) باشد.
- با اعمال محدودیت ها تعداد ۱۲۷ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.
- (۱). جدول انتخاب نمونه آماری تحقیق

تعداد شرکت ها	شرح
۵۶۷	کل شرکت ها
۹۲	شرکت هایی که پایان سال مالی آنها ۱۲/۲۹ نبوده است
۲۹	وقفه معاملاتی نداشته باشد
۱۲۱	شرکت هایی که جزء شرکت های مالی بوده است
۱۶	شرکت هایی که تغییر دوره داده اند
۹۷	زیان ده نباشد
۸۵	شرکت هایی که اطلاعات لازم را نداشته اند
۱۲۷	باقی مانده شرکت ها

(۲). جدول شرکتهای نمونه آماری تحقیق

پتروشیمی شیراز	نسوز اذزر	داملران	آبسال	مس شهید باهنر
گاز لوله	کمباین سازی ایران	آهنگری تراکتور	افست	سیمان کردستان
کاشی تکسرام	تهران دارو	دارو لقمان	تولی پرس	اصفهان
نورد الومینیوم	آبگینه	معادن منگز	سینا دارو	سیمان شاهرود
پلاستیران	ماسه ریخته گری	تجهیزات سدید	خاش	اردبیل
شرکت ملی سرب و روی	تکنوتاز	دوده صنعتی پارس	شرق	بارز
صنایع بسته بندی ایران	نسوز ایران	ذغال سنگ طبس	لوله ایران	سیمان دشتستان

سیمان کارون	اسوه	قطعات فولادی	آلومراد	شرکت ارج
هپکو	چینی ایران	پتروشیمی فارابی	کالبر	بهپاک
پتروشیمی آبادان	بهبهان	سفید نی ریز	ایران یاساتا	خدمات کشاورزی
سیمان ارومیه	مازندران	معادن بافق	مگسال	معدنی دماوند
گروه صنعتی سپاهان	دارو سازی کوثر	سرما آفرین	کاشی نیلو	کاشی سعدی
جابر	معدنی املاح ایران	شرکت ایران ارقام	فولاد کاویان	فنر سازی خاور
کرمان	الکترونیک شرق	غرب	ایران دارو	فیروزا
صوفیان	بجنورد	کاشی الوند	امین	کاشی پارس
حفاری شمال	بهنوش ایران	ایلام	فروسلیس	پلاستیک شاهین
دارو فارابی	هگمتانه	عیلی	نیرو کلر	بهسرام
نفت پارس	دروود	پارس خزر	کنتور سازی ایران	ماشین سازی نیرو محرکه
بیمه پارسایان	بوتان	پاکسان	کاشی حافظ	آرتاویل تایر
پارس دارو	سیمان داراب	کاشی سینا	شمال	شرکت سرامیک صنعتی اردکان
باما	سیمان قاین	فارس	دارو ابوریحان	کمک فنر سایا
سیمان آبیگ	اکسیر	البرز دارو	دارویی رازک	درخشان تهران
کالسیمین	سنگ گل گهر	خدمات انفورماتیک	فولاد خوزستان	نفت بهران
پتروشیمی اصفهان	پتروشیمی خارک	پتروشیمی اراک	سایا دیزل	تهران
دارو پخش	نفت اصفهان	پتروشیمی فن آوران	چادرملو	تراکتور سازی ایران
سیمان سپاهان	ملی مس ایران			

۶. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و تخمین مدل‌های تحقیق از تکنیک داده‌های تابلویی^۲ استفاده شده است، این تکنیک که داده‌های سری‌های زمانی^۳ و سطح مقطعی را با هم ترکیب می‌کند، امروزه به طور گسترده‌ای توسط محققین کاربردی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در بسیاری از موارد، محققین از این روش برای مواردی که نمی‌توان مسائل را به صورت سری زمانی یا سطح مقطعی بررسی کرد و یا زمانی که تعداد داده‌ها کم است، استفاده می‌کنند. ادغام داده‌های سری زمانی و سطح مقطعی و ضرورت استفاده از آن، بیشتر به خاطر افزایش تعداد مشاهدات، بالا بردن درجه آزادی، کاهش ناهمسانی واریانس^۴ و همخطی کمتر میان متغیرها می‌باشد.

۷. مدل و متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته: ارقام تعهدی اختیاری

برای اندازه‌گیری ارقام تعهدی اختیاری در این تحقیق از معادله زیر استفاده شده است:

$$\Delta WC_t = \alpha_0 + \alpha_1 CFO_{t-1} + \alpha_2 CFO_t + \alpha_3 CFO_{t+1} + \alpha_4 \Delta REV_t + \alpha_5 PPE_t + \varepsilon_t \quad \text{رابطه}$$

(۱)

WC، ارقام تعهدی سرمایه در گردش

CFO، وجوه نقد عملیاتی تقسیم بر مجموع دارایی‌های اول دوره

ΔREV ، تغییر در فروش‌ها که از مابه‌التفاوت فروش سال جاری و سال قبل به دست می‌آید.

PPE، ارزش دفتری دارایی‌های ثابت در پایان دوره تقسیم بر مجموع دارایی‌های اول دوره

متغیرهای مستقل

بهره‌وری مدیران

برای اندازه‌گیری بهره‌وری مدیران از مدل زیر استفاده شده است (دمیرجین و دیگران، ۲۰۱۲)

$$\max_{\theta} = \frac{Sales}{v_1 CoGS + v_2 SG\&A + v_3 PPE + v_4 OpsLease + v_5 R\&D + v_6 Goodwill + v_7 OtherIntan} \quad \text{رابطه (۲)}$$

Sale، فروش شرکت در پایان سال جاری

CoGS، بهای تمام شده کالای فروش رفته در پایان سال جاری

SG&A، هزینه‌های فروش

PPE، ارزش دفتری دارایی‌های ثابت در پایان دوره

Opslease، دارایی‌های عملیاتی در پایان سال

^۲ Panel Data or Pool Data

^۳ Time Series

^۴ Heteroscedasticity

R&D، مجموع هزینه‌های تحقیق و توسعه

Goodwill، ارزش سرقفلی

OtherIntan، سایر دارایی‌های نامشهود

متغیرهای کنترل

FirmSize، اندازه شرکت که از طریق لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌های اول دوره به دست می‌آید.

SalesVolatility، انحراف استاندارد فروش تقسیم بر میانگین دارایی‌ها در سه سال قبل

CashFlowVolatility، انحراف استاندارد وجوه نقد عملیاتی تقسیم بر میانگین داراییها در سه سال قبل

OperCycl، لگاریتم طبیعی چرخه عملیاتی شرکت که به صورت زیر تعریف می‌شود:

{فروش‌ها تقسیم بر ۳۶۰} / میانگین حسابهای دریافتی + {(بهای تمام شده کالای فروش رفته تقسیم بر ۳۶۰} / میانگین موجودی کالا}

Loss، درصد سالهای که شرکت زیان گزارش کرده است به کل دوره زمانی تحقیق

National Auditor، متغیری مجازی است، اگر شرکت توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی شده باشد عدد یک و در غیر این صورت برابر با صفر است.

ΔSalesGrowth، تغییر در نرخ رشد فروش‌ها که از مابه‌التفاوت رشد فروش سال جاری و سال قبل به دست می‌آید.

AbnormalReturn، بازده غیرعادی سهام

فرضیه اول: میزان توانایی مدیران شرکت‌ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

مدل تحقیق

$$AQ_{t+1,t+n} = \alpha_0 + \alpha_1 MgrlAbility_t + \alpha_2 FirmSize_t + \alpha_3 SalesVolatility_t + \alpha_4 CashFlowVolatility_t + \alpha_5 OperCycle_{t-4,t} + \alpha_6 Loss\%_{t-4,t} + \alpha_7 NationalAuditor_t + \alpha_8 \Delta SalesGrowth_t + \alpha_9 AbnormalReturn_t + \epsilon_{t+1,t+n}$$

رابطه شماره (۳)

AQ، کیفیت اقلام تعهدی که از طریق مدل رگرسیونی اقلام تعهدی سرمایه در گردش به دست می‌آید، پس مانده رگرسیون به عنوان کیفیت اقلام تعهدی شناخته می‌شود.

MgrlAbility، توانایی مدیران

FirmSize، اندازه شرکت که از طریق لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌های اول دوره به دست می‌آید.

SalesVolatility، انحراف استاندارد فروش تقسیم بر میانگین دارایی‌ها در سه سال قبل

CashFlowVolatility، انحراف استاندارد وجوه نقد عملیاتی تقسیم بر میانگین دارایی‌ها در سه سال قبل

OperCycl، لگاریتم طبیعی چرخه عملیاتی شرکت که به صورت زیر تعریف می‌شود:

{فروش ها تقسیم بر ۳۶۰ / میانگین حسابهای دریافتی} + {(بهای تمام شده کالای فروش رفته تقسیم بر ۳۶۰) / میانگین موجودی کالا}

Loss، درصد سالهای که شرکت زیان گزارش کرده است به کل دوره زمانی تحقیق
National Auditor، متغیری مجازی است، اگر شرکت توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی شده باشد عدد یک و در غیر این صورت برابر با صفر است.

ΔSalesGrowth، تغییر در نرخ رشد فروش ها که از مابه التفاوت رشد فروش سال جاری و سال قبل به دست می آید.

AbnormalReturn، بازده غیرعادی سهام

فرضیه دوم: میزان مشارکت مدیران در سرمایه شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

$$AQ_{t+1,t+n} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{Managerial}_t + \alpha_2 \text{FirmSize}_t + \alpha_3 \text{Sales Volatility}_{t-4,t} + \alpha_4 \text{CashFlow Volatility}_{t-4,t} + \alpha_5 \text{OperCycle}_{t-4,4} + \alpha_6 \text{Loss\%}_{t-4,4} + \alpha_7 \text{National Auditor}_t + \alpha_8 \Delta \text{SalesGrowth}_t + \alpha_9 \text{AbnormalReturn}_t + \epsilon_{t+1,t+n}$$

(۴) رابطه شماره

Managerial، مجموع درصد سهام مدیران در ساختار مالکیت

فرضیه سوم: نوع تخصص مالی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

$$AQ_{t+1,t+n} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{ExMgrl}_t + \alpha_2 \text{FirmSize}_t + \alpha_3 \text{Sales Volatility}_{t-4,t} + \alpha_4 \text{CashFlow Volatility}_{t-4,t} + \alpha_5 \text{OperCycle}_{t-4,4} + \alpha_6 \text{Loss\%}_{t-4,4} + \alpha_7 \text{National Auditor}_t + \alpha_8 \Delta \text{SalesGrowth}_t + \alpha_9 \text{AbnormalReturn}_t + \epsilon_{t+1,t+n}$$

(۵) رابطه شماره

ExMgrl_t نسبت تعداد اعضای از هیات مدیره که دارای تخصص مالی هستند به کلیه اعضای هیات مدیره

فرضیه چهارم: میزان استقلال و بی طرفی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

$$AQ_{t+1,t+n} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{Indep}_t + \alpha_2 \text{FirmSize}_t + \alpha_3 \text{Sales Volatility}_{t-4,t} + \alpha_4 \text{CashFlow Volatility}_{t-4,t} + \alpha_5 \text{OperCycle}_{t-4,4} + \alpha_6 \text{Loss\%}_{t-4,4} + \alpha_7 \text{National Auditor}_t + \alpha_8 \Delta \text{SalesGrowth}_t + \alpha_9 \text{AbnormalReturn}_t + \epsilon_{t+1,t+n}$$

(۶) رابطه شماره

Indep، نسبت اعضای غیرموظف هیات مدیره به کلیه اعضا

فرضیه پنجم: دوگانگی وظیفه مدیر عامل شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد

$$AQ_{t+1,t+n} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{Dual}_t + \alpha_2 \text{FirmSize}_t + \alpha_3 \text{Sales Volatility}_{t-4,t} + \alpha_4 \text{CashFlow Volatility}_{t-4,t} + \alpha_5 \text{OperCycle}_{t-4,4} + \alpha_6 \text{Loss\%}_{t-4,4} + \alpha_7 \text{National Auditor}_t + \alpha_8 \Delta \text{SalesGrowth}_t + \alpha_9 \text{AbnormalReturn}_t + \epsilon_{t+1,t+n}$$

رابطه

Dual، دوگانگی وظیفه مدیرعامل، متغیر دومی است اگر مدیر عامل و رییس هیات مدیره یکی باشد عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر می گیرد.

۸. تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش

فرضیه اول: میزان توانایی مدیران شرکت‌ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

در این مدل اقلام تعهدی از طریق پس مانده رگرسیون اقلام تعهدی شناخته شده و سپس میانه آن شناخته شده است. شرکت‌هایی که دارای اقلام تعهدی اختیاری کمتر از میانه باشد دارای کیفیت سود بالا بوده و شرکت‌هایی که دارای اقلام تعهدی بیشتر از میانه باشد دارای کیفیت سود پایین می‌باشند. با توجه به اینکه کیفیت سود متغیر وابسته و متغیری باینری (صفر و یک) می‌باشد باید از مدل رگرسیونی لجستیک برای تخمین مدل استفاده شود که نتایج آن در زیر ارائه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که ضریب برآوردی متغیر MAX نشان دهنده ضریب ۴۴ درصد بوده و با توجه به اینکه سطح معناداری آن 0.000 ؛ و کمتر از ۵ درصد می‌باشد و با در نظر گرفتن اینکه در این تحقیق سطح خطای این تحقیق ۵ درصد می‌باشد می‌توان بیان داشت که میزان توانایی مدیران شرکت‌ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

(۳). جدول نتایج آزمون فرضیه اول

شرح	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	.۳۵	۱/۵۷	.۱۱
MAX	.۴۴	۲/۴۲	*.۰۱
FirmSize _t	-.۰۲	-.۶۳	.۵۲
SalesVolatility	.۱۱	۲/۵۳	*.۰۱
CashFlowVolatility	.۰۰۸	.۶۲	.۵۳
OperCycle	-.۰۱	-.۳۵	.۷۲
Loss	.۲	۱/۹۶	*.۰۴
NationalAuditor	.۰۲	۱/۲۵	.۲۰
SalesGrowth	.۱۴	۵/۴۲	*.۰۰۰
Abnormal Return _t	-.۰۱	-۱/۳۵	.۱۷
Adjusted R-squared			.۲۸
F-statistic			۱۴/۱۳
Prob(F-statistic)			.۰۰۰
D.W			۱/۹۲

* معنادار در سطح خطای ۵ درصد، ماخذ: محاسبات محقق

فرضیه دوم: میزان مشارکت مدیران در سرمایه شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد. در این مدل اقلام تعهدی از طریق پس مانده رگرسیون اقلام تعهدی شناخته شده و سپس میانه آن شناخته شده است شرکت هایی که دارای اقلام تعهدی اختیاری کمتر از میانه باشد دارای کیفیت سود بالا بوده و شرکت هایی که دارای اقلام تعهدی بیشتر از میانه باشد دارای کیفیت سود پایین می باشند. با توجه به اینکه کیفیت سود متغیر وابسته و متغیری باینری (صفر و یک) می باشد باید از مدل رگرسیونی لجستیک برای تخمین مدل استفاده شود که نتایج آن در زیر ارائه شده است.

نتایج نشان می دهد که ضریب برآوردی متغیر MANAGERIAL نشان دهنده ضریب ۱۱ درصد بوده و با توجه به اینکه سطح معناداری آن 0.000 ؛ و کمتر از ۵ درصد می باشد و با در نظر گرفتن اینکه در این تحقیق سطح خطای این تحقیق ۵ درصد می باشد می توان بیان داشت که میزان مشارکت مدیران در سرمایه شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

(۴). جدول نتایج آزمون فرضیه دوم

شرح	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	.۱۶	۲/۶۲	*.۰۰۹
MANAGERIAL	.۱۱	۲/۲۱	*.۰۲
FirmSize _t	-.۰۲	-۱/۷۷	.۰۷
SalesVolatility	.۰۱	۱/۰۶	.۲۸
CashFlowVolatility	.۰۰۵	۱/۴۳	.۱۵
OperCycle	-.۰۲	-۱/۹۲	*.۰۵
Loss	-.۱۱	۴/۰۹	*.۰۰۰
NationalAuditor	.۰۰۱	.۰۳	.۹۹
SalesGrowth	.۰۹	۲/۴۳	*.۰۰۰
Abnormal Return _t	-.۰۶۵	-۱/۳۵	.۱۷
Adjusted R-squared			.۶۰
F-statistic			۸/۲۱
Prob(F-statistic)			.۰۰۰
D.W			۱/۹۴

*معنادار در سطح خطای ۵ درصد، ماخذ: محاسبات محقق

فرضیه سوم: نوع تخصص مالی اعضای هیات مدیره شرکت‌ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد. در این مدل اقلام تعهدی اختیاری از طریق پس مانده رگرسیون اقلام تعهدی شناخته شده و سپس میانه آن شناخته شده است شرکت‌هایی که دارای اقلام تعهدی اختیاری کمتر از میانه باشد دارای کیفیت سود بالا بوده و شرکت‌هایی که دارای اقلام تعهدی بیشتر از میانه باشد دارای کیفیت سود پایین می‌باشند. با توجه به اینکه کیفیت سود متغیر وابسته و متغیری باینری (صفر و یک) می‌باشد باید از مدل رگرسیونی لجستیک برای تخمین مدل استفاده شود که نتایج آن در زیر ارایه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که ضریب برآوردی متغیر ExMgri نشان دهنده ضریب ۶ درصد بوده و با توجه به اینکه سطح معناداری آن $0/000$ ؛ و کمتر از ۵ درصد می‌باشد و با در نظر گرفتن اینکه در این تحقیق سطح خطای این تحقیق ۵ درصد می‌باشد می‌توان بیان داشت که نوع تخصص مالی اعضای هیات مدیره شرکت‌ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آنها تاثیر دارد.

(۵). جدول نتایج آزمون فرضیه سوم

شرح	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	۰/۰۶	۰/۶۱	۰/۵۴
ExMgri	۰/۰۶	۳/۸۱	*۰/۰۰۰
FirmSize _t	۰/۰۰۲	۰/۱۳	۰/۸۹
SalesVolatility	۰/۰۱	۰/۷۱	۰/۴۸
CashFlowVolatility	۰/۰۱	۱/۶۹	۰/۰۹
OperCycle	۰/۰۰۷	۰/۳۹	۰/۶۹
Loss	-۰/۰۵	-۱/۲۵	۰/۲۱
NationalAuditor	۰/۰۰۵	۰/۰۷	۰/۹۴
SalesGrowth	۰/۰۶	۲/۸۹	*۰/۰۱۲
Abnormal Return _t	-۰/۰۵	-۱/۱۲	۰/۱۹
Adjusted R-squared			۰/۵۵
F-statistic			۶/۵۷
Prob(F-statistic)			۰/۰۰۰
D.W			۲/۰۰۳

*معنادار در سطح خطای ۵ درصد، ماخذ: محاسبات محقق

فرضیه چهارم: میزان استقلال و بی طرفی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

در این مدل ارقام تعهدی اختیاری از طریق پس مانده رگرسیون ارقام تعهدی شناخته شده و سپس میانه آن شناخته شده است شرکت هایی که دارای ارقام تعهدی اختیاری کمتر از میانه باشد دارای کیفیت سود بالا بوده و شرکت هایی که دارای ارقام تعهدی اختیاری بیشتر از میانه باشد دارای کیفیت سود پایین می باشند. با توجه به اینکه کیفیت سود متغیر وابسته و متغیری باینری (صفر و یک) می باشد باید از مدل رگرسیونی لجستیک برای تخمین مدل استفاده شود که نتایج آن در زیر ارایه شده است.

نتایج نشان می دهد که ضریب برآوردی متغیر **Indep** نشان دهنده ضریب ۸ درصد بوده و با توجه به اینکه سطح معناداری آن 0.000 ؛ و کمتر از ۵ درصد می باشد و با در نظر گرفتن اینکه در این تحقیق سطح خطای این تحقیق ۵ درصد می باشد می توان بیان داشت که میزان استقلال و بی طرفی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد.

(۶). جدول نتایج آزمون فرضیه چهارم

شرح	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	۱/۱۲	۴/۹۸	*.۰۰۰
Indep	.۰۸	۳/۴۸	*.۰۰۰
FirmSize _t	-.۱۳	-۳/۲۱	*.۰۰۰
SalesVolatility	-.۰۲	-.۰۵	.۶۱
CashFlowVolatility	.۰۰۲	.۱۴	.۸۸
OperCycle	-.۰۴	-.۹۱	.۳۵
Loss	.۱	۱/۰۱	.۳۱
NationalAuditor	-.۰۰۴	-.۲۵	.۷۹
SalesGrowth	.۷۱	۳/۰۱	*.۰۰۱
Abnormal Return _t	-.۱۲	-۱/۸۷	.۰۷
Adjusted R-squared			.۳۲
F-statistic			۴/۲۱
Prob(F-statistic)			.۰۰۰
D.W			۲/۱۳

*معنادار در سطح خطای ۵ درصد، ماخذ: محاسبات محقق

فرضیه پنجم: دوگانگی وظیفه مدیر عامل شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد. در این مدل ارقام تعهدی اختیاری از طریق پس مانده رگرسیون ارقام تعهدی شناخته شده و سپس میانه آن شناخته شده است. شرکت‌هایی که دارای ارقام تعهدی اختیاری کمتر از میانه باشند دارای کیفیت سود بالا بوده و شرکت‌هایی که دارای ارقام تعهدی اختیاری بیشتر از میانه باشند دارای کیفیت سود پایین می‌باشند. با توجه به اینکه کیفیت سود متغیر وابسته و متغیری باینری (صفر و یک) می‌باشد باید از مدل رگرسیونی لجستیک برای تخمین مدل استفاده شود که نتایج آن در زیر ارائه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که ضریب برآوردی متغیر Dual نشان دهنده ضریب ۹ درصد بوده و با توجه به اینکه سطح معناداری آن ۰/۰۰۰؛ و کمتر از ۵ درصد می‌باشد و با در نظر گرفتن اینکه در این تحقیق سطح خطای این تحقیق ۵ درصد می‌باشد می‌توان بیان داشت که دوگانگی وظیفه مدیر عامل شرکت‌ها بر ارقام تعهدی اختیاری گزارش شده آن‌ها تاثیر دارد.

(۷). جدول نتایج آزمون فرضیه پنجم

شرح	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	.۲۱	۳/۷۱	*.۰۰۰
Dual	.۰۹	۲/۰۵	*.۰۴
FirmSize _t	-.۰۳	-۳/۳۱	*.۰۰۰
SalesVolatility	-.۰۰۴	-.۰۴	.۹۶
CashFlowVolatility	-.۰۰۹	-.۲۷	.۷۸
OperCycle	.۰۱	۱/۰۰۴	.۳۱
Loss	-.۰۳	-۱/۱۶	.۲۴
NationalAuditor	.۰۰۴	۱/۰۴	.۲۹
SalesGrowth	.۱۲	۳/۹۰	*.۰۰۱
Abnormal Return _t	-.۰۶	۲/۰۲	*.۰۴
Adjusted R-squared			.۲۳
F-statistic			۲/۳۵
Prob(F-statistic)			.۰۰۰
D.W			۱/۷۳

* معنادار در سطح خطای ۵ درصد، ماخذ: محاسبات محقق

۹. نتیجه گیری

الف) بین توانایی مدیران شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری در سطح خطای ۵ درصد رابطه معناداری وجود دارد. نتایج نشان داد هر چه میزان شاخص های توانایی مدیران بیشتر باشد اقلام تعهدی اختیاری نیز بهتر خواهد بود. نتایج بدست آمده با نتایج لو و دیگران (۲۰۱۳)^۵ مطابقت دارد.

ب) میزان مشارکت مدیران در سرمایه شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری در سطح خطای ۵ درصد تاثیر مثبت داشته است. در نتیجه فرضیه دوم در سطح خطای ۵ درصد تایید گردید. جنسن و مکلینگ (۱۹۷۶)^۶، معتقد بودند مالکیت مدیران شرکت در سهام آن، به هم سوسازی منافع سهامداران و مدیران کمک می کند. این مهم باعث میشود تا تعارض بین مدیران و سهامداران کاهش یابد و مدیران تلاش کنند که منابع شرکت به سمت منافع سهامداران میل یابد. حتی اگر مدیران مالکیت بیشتری در اختیار داشته باشند ممکن است تلاش بیشتری برای بهبود عملکرد شرکت انجام دهند. نتایج بدست آمده با نتایج لو و دیگران (۲۰۱۳)، نیو^۷ (۲۰۰۶)، آلمدیا (۲۰۰۷)^۸ مطابقت دارد.

ج) نوع تخصص مالی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر مثبت داشته است. در نتیجه فرضیه سوم در سطح خطای ۵ درصد تایید گردید. کارکلو و دیگران (۲۰۰۲)^۹ اظهار داشته اند که مهارت و دانش مالی مدیران یکی از ارکان مؤثر و نظارتی در ساختار حاکمیت شرکتی محسوب می گردد. آنان بیان کرده اند که آن تعداد از اعضای هیات مدیره که دارای توان مالی و دانش کافی در این زمینه هستند نسبت به ارایه و دریافت خدمات از حسابرسان با کیفیت تر مصمم تر هستند. هم چنین اظهار شده است که چنان چه مدیران داری مهارت مالی باشند این امر منجر به کاهش استفاده از مدیریت سود می شود. نتیجه به دست آمده با نتایج اوسما و بلن (۲۰۰۷)^{۱۰}، آلمدیا (۲۰۰۷) مطابقت دارد.

د) میزان استقلال و بی طرفی اعضای هیات مدیره شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد. در نتیجه فرضیه چهارم در سطح خطای ۵ درصد تایید گردید. فاما و جنسن (۱۹۸۳)^{۱۱} بر اهمیت نقش اعضای غیرموظف در انجام وظایف کنترلی هیات مدیره تأکید کرده اند. به دلیل استقلال مدیران غیرموظف از اثرات مدیریت شرکت، به نظرمی رسد آنان نسبت به مدیران اجرایی شرکت برای حفاظت از منافع سهامداران در مقابل فرص تطلبی مدیریت در موقعیت بهتری قرار دارند. آنها معتقد بودند هیات مدیره بزرگترین ساز و کار کنترل داخلی شرکت و مسئول نظارت بر فعالیتهای مدیریت رده بالای شرکت است. افرادی که در هیات مدیره عضو هستند عامل مهمی در افزایش نظارت مؤثر هیات مدیره بر فعالیتهای مدیریت شرکت می باشند. به اعتقاد آنها اثربخشی هیات

⁵ Lou et al

⁶ Jensen and McClellan

⁷ new

⁸ Almedia

⁹ Carcello et al

¹⁰ Asma and tall

¹¹ Fama and Jensen

مدیره در نظارت بر مدیریت تابعی از ترکیب مدیران درون سازمانی و برون سازمانی است. طبیعی است که برخی از اعضای مهم و اثرگذار هیات مدیره از مدیران داخلی شرکت باشند زیرا اطلاعات خاص و ارزشمندی در مورد فعالیتهای شرکت در اختیار دارند که به دلیل نظارت متقابل بر سایر مدیران به دست می‌آید. این اطلاعات به هیات-مدیره کمک می‌کند تا ابزاری مؤثر برای کنترل تصمیمات باشد. نتیجه به دست آمده با نتایج لو و دیگران (۲۰۱۳)، اوسما و بلن (۲۰۰۷)^{۱۲}، آلمدیا (۲۰۰۷)، جگی و دیگران (۲۰۰۷)^{۱۳} مطابقت داشته و با نتیجه هاشم و دیوی (۲۰۰۸) و نیکو مرام (۱۳۸۹) مغایرت دارد.

ه) دوگانگی وظیفه مدیر عامل شرکت ها بر اقلام تعهدی اختیاری گزارش شده آن ها تاثیر دارد. در نتیجه فرضیه پنجم در سطح خطای ۵ درصد تایید گردید. طرفداران تئوری نمایندگی ضمن تأکید بر تفکیک وظایف رئیس هیات مدیره از مدیرعامل، چنین اظهار می‌کنند که رئیس هیات مدیره می‌بایست در عین عضویت در هیات مدیره در امور اجرایی شرکت مشغول به کار نباشد تا بتواند کنترل مناسب‌تر و اثربخش‌تری بر برنامه‌های پرخطر مدیریت عامل داشته باشد. برنامه‌های پرخطر، برنامه‌هایی است که موفقیت در اجرای آنان، به نفع مدیریت و سهامداران است، اما در صورت شکست در اجرای آن زیان‌های حاصله فقط متوجه سهامداران می‌شود (حساس یگانه و همکاران، ۱۳۸۷) از سوی دیگر، طرفداران تئوری مباشرت^{۱۴} نیز معتقدند که وجود اشخاص متمایز در پست مدیرعامل و ریاست هیات مدیره، عملکرد شرکت را بهبود می‌بخشد. نتیجه به دست آمده با نتایج آلمدیا (۲۰۰۷) مغایرت دارد.

منابع

- (۱). حساس یگانه، ی.، ۱۳۸۴، مفاهیم حاکمیت شرکتی، ماهنامه حسابدار شماره ۱۶۷.
- (۲). ثقفی، ع و غ. کردستانی، ۱۳۸۳، بررسی و تبیین رابطه‌ی بین کیفیت سود و واکنش بازار به تغییرات سود نقدی، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، شماره ۳۷، صص ۵۱-۷۲.
- (۳). حساس یگانه و باغومیان، ۱۳۸۵، نقش هیات مدیره در حاکمیت شرکتی، ماهنامه حسابدار شماره‌های ۱۷۳ و ۱۷۴.
- (۴). خواجوی، ش و ا. ناظمی، ۱۳۸۴، نقش ارقام تعهدی در تشریح و تحلیل کیفیت سود، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۴۰، ۲۵-۴۰.
- (۵). دستگیر، م، گوگرد. ا و س. ادیب.، ۱۳۹۴، رابطه بین کیفیت سود (پراکندگی سود) و بازده سهام، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، شماره ۲۶. صص ۳۷-۲۱.
- (۶). صمدیان، ب و پوریگانه، ن.، ۱۳۹۱، بررسی بررسی رابطه بازده سهام و کیفیت سود طی مراحل چرخه عمر شرکتها، اولین همایش منطقه ای رویکردهای نوین حسابداری و حسابرسی

¹² Asma and belan

¹³ Jagi et al

¹⁴ Stewardship Theory

- (۷). عاصمی پور، م.، ۱۳۷۱، طراحی و تبیین نظامات انتخاب و انتصاب مدیران با جهت گیری بهبود مدیریت دولتی، دانشگاه تهران
- (۸). مشایخ، ش و اسماعیلی،.، ۱۳۸۵، بررسی رابطه ی بین کیفیت سود و برخی اصول راهبردی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، ۴۵، ۲۵-۴۴.
- (۹). مهرانی، ک و م. صفرزاده،.، ۱۳۹۰، تبیین ارتباط بین حاکمیت شرکتی و کیفیت سود با رویکرد بومی، دانش حسابداری، شماره ۷. صص ۶۹-۹۸.
- (۱۰). مهرانی، س، اسدی، ق و گنجی، ح.، ۱۳۹۳، رابطه بین کیفیت سود، هموارسازی سود و ریسک سهام، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، سال یازدهم، شماره ۴۲، صص ۱۳۹-۱۱۷.
- (۱۱). نوروش، ا و ع. ابراهیمی کردلر،.، ۱۳۸۴، بررسی رابطه ترکیب سهامداران با تقارن اطلاعات و سودمندی معیارهای حسابداری عملکرد، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۴۲. صص ۹۷-۱۲۴.
- (۱۲). نوروش، ا و ر. مجیدی،.، ۱۳۸۴، بررسی رابطه بین کیفیت سود و هزینه سرمایه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری برق، شماره ۴۳.
- (۱۳). نیکو مرام، ه و ح. محمدزاده سالطه، ۱۳۸۹، رایه الگویی برای تبیین ارتباط بین حاکمیت شرکتی و کیفیت سود حسابداری مدیریت، شماره ۴. صص ۵۹-۸۰.
- (14). Anthony, J., & Petroni, K. 1997. Accounting estimation disclosures and firm valuation in the property casualty insurance industry. *Journal of Accounting, Auditing, and Finance*. Summer, 257-281.
- (15). Barth, M., Carm, D., & Nelson, K., 2001. Accruals and the prediction of future cash flow. *Journal of Accounting review*, 76, 27-58.
- (16). Battacharya, U., Daouk, H., & Welker, M. 2003. The world price of earning opacity. *The Accounting review*, 78, 641-678.
- (17). Beatty, A., Chamberlin, S., & Magliolo, J. 1995. Managing financial reports of commercial banks: The influence of Taxes, regulatory capital and earnings. *Journal of Accounting research*, 33(2), 231-261.
- (18). Beaver W.H. 1989. *Financial Accounting: An Accounting Revolution*. Englewood Cliffs, NJ. Prentice-Hall.
- (19). Bellovary, J., Giacomino, D., Akers, M. 2006. A review of bankruptcy prediction studies: 1930 to present. Retrieved March 14, 2006, from <http://www.ebsco.com>
- (20). Beneish, M., Vargus, M., 2002. Insider trading, earnings quality, and accrual mispricing. *The Accounting Review*, Vol 77, No.4, pp.755-791.
- (21). Bowen, R.M., burgstahler, D. & Daley, L.A. 1986. Evidence on the relationship between earnings and various measures of cash flow. *The Accounting Review*, October, ...
- (22). Burgstahler, D., Hail, L., & Leuz, C. 2004. The Importance of Reporting Incentives: Earnings Management in European Private and Public Firms. Working Paper, University of Washington, University of Zurich, and University of Pennsylvania. Retrieved March 14, 2006, from <http://www.ebsco.com>.

- (23). Chambers, D. 2005. Earnings Persistence and the Accrual Anomaly. Retrieved March 14, 2006, from <http://www.ebsco.com>.
- (24). Collins, D. & Kothari, S. 1989. An analysis of inter-temporal and cross-sectional determinants of earnings response coefficients. *Journal of Accounting and Economics*, 11, 143-181.
- (25). DeAngelo, L. 1986. Accounting numbers as market valuation substitutes: A study of management buyout of public stock holders. *The Accounting Review*, 61, 400-420.
- (26). Dechow, P. 1994. Accounting earnings and cash flows as measure of firm performance: The role of accrual. *Journal of Accounting and Economics*, 18, 3-42.
- (27). Dechow, P., Kothari, S., & Watts, R. 1998. The relation between earnings and cash flows. *Journal of Accounting and Economics* 25, 133-168.
- (28). Dechow, P. & Dichev, I. 2002. The quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review*. 77, 35-59.
- (29). Dechow, P., Richardson, S., and Sloan. 2008. The Persistence and Pricing of the Cash Component of Earnings, *Journal of Accounting Research* Vol. 46 No. 3.
- (30). Dechow, P. & Skinner, D. 2000. Earnings management: reconciling the views of accounting academics, practitioners, and regulators. *Accounting Horizons*, 14, 235-250.
- (31). Dechow, P., Sloan, R., & Sweeney, A. 1995. Detecting earnings management. *The Accounting Review*, 70, 193-226.
- (32). DeGeorge, F., J. Patel and R. Zeckhauser 1999. Earning Management to exceed thresholds, *Journal of Business* 72(1).

Investigating the relationship between the volume of discretionary accruals and managerial productivity in companies

Saeed Rajabi¹

Mohammad Reza Abdoli²

Date of Receipt: 2020/08/18 Date of Issue: 2020/08/31

Abstract

The purpose of this study was to investigate the relationship between the volume of discretionary accruals and managerial productivity in companies Is; the period of research has been from 1391 to 1396. The present study is a quasi-experimental research in terms of applied purpose and in terms of data collection method and also the research method is correlational. With the application of restrictions, 127 companies were selected as a statistical sample and the results of hypothesis testing showed that due to the fact that the significance level was less than 5%, the volume of optional accruals and managerial efficiency in companies is effective.

Keywords

Accrual volume, managerial productivity, profit

1. Master of Accounting, Accounting Department, Shahroud Non-Profit Institute, Iran.

Email: saeed.rajabi1@gmail.com

2. Associate Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Shahroud

Branch, Shahroud, Iran. Email: mra830@yahoo.com

